

Ձկնկուլը

Ըզրօմեկու համար, յաճախ, նաւաստիներն
Ձրկընկուլներ կը բռնեն, մեծ ծովահաւեր,
Որոնք, անհոգ ուղեկիցներ, կը հետեւին
Նաւուն որ դառն վրէժն վրայէն կ'սահի կ'երթայ:

Տախտակմածին վրայ հազիւ թէ գտնուուած,
Այդ արքաները կապոյտին, ամօթահար,
Կը ձգեն խեղճուկ՝ լայն ըսպիտակ թեւերն իրենց
Երկու քովէն թեւճակներու պէս քակըտուիլ:

Այդ հոլաթեւ ճամբորդն, ի՞նչ թոյլ այժմ 'ւ
անճարակ.

Քիչ առաջ վին ա՛յնքան, հիմա տգե՛ղ, ծաղրելի.
Միափողով մին կը խառնէ կրտօցն անոր,
Կը միմոտէ միւսը կաղայն հաչմըւածին:

Քերթողն հանգոյն է ամպերու այդ իշխանին,
Որ կը ս՛րէ մըրիկն 'ւ աղեղը կը հեզնէ.
Հայտնչներու մէջտեղ, հողին վրայ աքորորուած,
Իր հակայի թեւերն քալո՛ւր կ'արգիլեն:

Թեմամբին

Պատանութիւնըս մութ մըրիկ մ'եղաւ լոկ,
Մերթ կտրուած՝ արեւնիտով շողշողուն.
Անքան տեւր գործեցին շանթն ու անձրեւ,
Որ պարտէզիս մէջ ա՛լ քիչ կայ յառ պրտուր:

Ան աշո՛ւնը հասեր եմ խոհերուն,
Ու պէտք է որ տրմունն ու բա՛ գործածեմ
Յարգարելու համար հողերն ողորդուած,
Ուր կ'բանայ ջուրն մահափոսի պէս ծակեր:

Եւ ո՞վ գիտէ թ'երազած նոր ծաղկներո
Պիտի գտնեն այս լըւացուած հողին մէջ
Մնունդը միտտիկ որ իրենց ուժը կազմէ:

Ժամանակն, ո՞վ ցաւ, ո՞վ ցաւ, կեանքը կ'ուտէ.
Եւ մերին սիրտը կրծող մութ թշնամին
Մեր կորուսած արեամբ կ'աճի կ'զօրանայ:

Յարգմ. Ա. Զ.

ՇԱՐԼ ՊՈՏԼԵՐ

Կոստանդին Երզնկացի

Նահապէս ուրախ եղայ՝
Բազմալիկի Յուլիս-Օգոս-
տոսի թիւին մէջ հրատա-
րակուած Հ. Մ. Պոտուրեանի
յօդուածէն իմանալով թէ Ա.

Ղազարու վանքը սրբած է ի լոյս ընծայել Կոս-
տանդին Երզնկացիի ոտանաւորներուն ամբող-
ջական հաւաքածուն, կենսագրական եւ բանա-
մբական ուսումնասիրութեամբ մը: Այդ հա-
տորը կարևոր պակաս մը պիտի լեցնէ մեր միջ-

նարարեան գրականութեան մատենագրանին
մէջ, որ արդէն դեռ ա՛յնքան անկատար է: Կ.
Երզնկացիի բանաստեղծութիւնը, — կը կրկնեմ
ինչ որ գրած էի, — աւելի բարձր գրական
արժէք ունի, քան ոչ թէ հայ ծանօթ ժողովրդ-
դական բոլոր բանաստեղծներունը, ինչպէս Հ.
Պոտուրեան ինծի ըսել կուտայ, այլ քան Գրիգոր
Աղթամարցիինը, Յովհաննէս Թլկուրանցիինը
եւ Մկրտիչ Նաղաշինը: Իրմէ վեր ունինք Գու-
շակը, եւ միայն Գուշակը, որ ձեւի ճոխու-
թեամբ, նրբութեամբ եւ ալազանութեամբ կը
գերազանցէ զինքը, թէպէտեւ Երզնկացին ունի
հոգեկան ներշնչման լայն թափ մը, որ Գուշակի
մէջ հազուադէպ է: Երզնկացիի բանաստեղծու-
թեանց թով կրնան դուրիշ ուրիշ քանի մը ա-

չուղիներու էջեր, նմանապէս շատ քիչ ծանօթ, դեռ չգտնաւարդուած, դեռ չընդունուած եւ չընդգրկուած՝ հանրային կարծիքին մէջ, եւ որոնց մասին պիտի խօսիմ ի մտոյ Անանիսի մէջ :

2. Պոտուրեան կը սխալի դարձեալ կարծեւ լով թէ Անանիսի մէջ երեւցած երգնկացիի կը տարներէն միայն երկրորդը եւ չորրորդը լոյս տեսած են Բազմավիպի մէջ . չորսն ալ առպուած են այնտեղ, եւ Բազմավիպէն օրինակած եմ չորսն ալ : Նմանապէս Բազմավիպին մէջ սովորած է արդէն այն ինքնակենսազրական քերթուածը զոր կը յիշէ 2. Պոտուրեան իր յօդուածին մէջ եւ որ կը սկսի սա նախադրութեամբ՝ « Ոմանք Հարախօսեն զինէն վասն նախանու, եւն. » . այդ քերթուածն ալ օրինակած եմ Բազմավիպէն, բայց օրովհետեւ անաւարտ էր եւ հեղինակի անուն չէր կրեր, Հարատագրի՞ չկարենալով զայն ապաւովապէս վերագրել Երգնկացիին :

Տեղեկութիւնները զոր կուտայ 2. Պոտուրեան Երգնկացիին անձին ու կեանքին վրայօք շատ հետաքրքրական են . հմուտ մը, « գրգռական » մը, « գրասնեակի բանաստեղծ մը » չէ եղած Երգնկացիին, այլ ինքնուստոյց, ինքնաբուռն, « ներշնչեալ » բանաստեղծ մը . — եւ այդ տպաւորութիւնն է արդէն որ ըրին ինծի իր քերթուածները, ատոր համար իսկ՝ այնքան կենդանի, քնական ու սրտաբուխ : Հալածուած մը նաեւ, իր « պատուելի » եղադարակիցիներուն նախանձին ու ատուութեան զոհ մը, որ՝ երկբաւոր հնչեամանքներն ու բնութեան գեղեցկութիւնները երգելէ կը դադրի մերթ՝ իր ցաւերը, դառնութիւնները ազազակելու համար իր տողերուն մէջ . տիպար մը, վերջապէս, այնքան համալիրելի ու շահական, որքան գեղեցիկ ու ինքնատիպ է իր բանաստեղծութիւնը : Անտիպ բանաստեղծութիւններէն քանի մը կտորներ զոր կը յիշատակէ 2. Պոտուրեան, ցոյց կուտան թէ չորս քերթուածները զոր հրատարակած եմ, միակ վեղեցիկ էջերը չեն հաւաքածուին Յայտնի է որ հաւաքածուն իր ամբողջութեան մէջ անհաւասար է « բնազդական » բանաստեղծները միշտ այգպէս են եղած . բարեբաստիկ ներքոն, չուսի վայրկեաններուն՝ հոյակապ, անոնցմէ դուրս՝ տկար . այգպէս է նոյն իսկ հրաշալի վեր-

էջնը, ծրարնայի մեծ բնազդական բանաստեղծը : Բայց այդ անտիպ կտորներուն մէջ զոր կը յիշատակէ 2. Պոտուրեան, զմայլելի բաներ կան : Ինչ աղւոր են սա գաճառութեան տողերը .

Ես քանի՞ հաւաք բերեմ կամ ի ստէ կենա՞մ ազար .

Զերդ ի ծով կամ տատանել, յերակ ծրիփմ յայիս խաւար .
Եւ չլցիմ եզր ի ծովս կամ Թէ ցամբու Թէզ կայ վրձար : (1)

Ինչ հոյակապ է սա կտորը՝ աշխարհի ըստեղծումը երգող քերթուածի մը մէջ .

Կամարակապ խորան երկնից առոց սինի հաստատեցան ...
Ծաղկեալ երկինքն աստղիւնք լուսաորոց զարթարեցան .
Ի գիշերոյ զարգ աստղեղան եւ ի տունքեան արեգական :

Շատ սիրուն է նաեւ « Ախոր եղեւ պայծառ դարուն » բաներով սկսող բանաստեղծութիւնը որուն ամբողջութիւնը ինծի ծանօթ է (օրինակած եմ զայն Վինետիկ ձեռագրէ մը՝ սխալմամբ Թիվուրանցիի վերագրուած) . բայց որուն կը նախընտրեմ մանաւանդ առաջին մասը . վերջին այլաբանութիւնը վարդապետական է : Շատ վարդապետական է նաեւ, ու ցուրտ, առաջին մասը « Գարուն » անտիպ քերթուածին զոր ամբողջութեամբ հրատարակած է 2. Պոտուրեան . այդ բանաստեղծութեան վերջին մասին մէջ է որ կը գտնուին սքանչելի միտախօսական տողեր (որոնք գրեթէ զուտ գորարար են) .

Տէ՛ր, ցօղիս՝ յիս ցօղ կենաց, կամ ծարաի՜ս եմ Թաւամած .
Եւր պահպան ես հովանի եւ զմեզ զարծո՞ւ ի քնոյ մեղաց .
Որ արձան կենա՞մ պատարաստ՝ լայտոր վառեալ ըստ կուտանց .
Եւ ոչ յամեմ ունայ յեղոյն եւ անպատարաստ ըստ յիմարաց :

Աստեղ « գեղեցիկ տողեր » են (ինչ որ ֆրանսացիք կ'ըմբռնեն beaux vers բացատրութեամբ), հոյ բանաստեղծութեան մէջ ունինք ուրիշ հեղի-

(1) « Թէզ կայ » . — Թերեւ « Թէ չկայ » կամ « Թէզկայ » ? (շուտ հանձնող) . այլապէս մեծ է այդ տողին երկրորդ մասը : Այդ կարգի ուրիշ կտորի մը մէջ ալ, 2. Պոտուրեան սխալ ըմբերցում մը ըրա՞մ Ըլլալ կը Թուի ինծի, « իմ աղբարն է Բվպայայ » տողին մէջ « Բվպայայ » բառը գլխաւորով գրելով, որպէս Թէ յատուկ անուն մ'ըլլար . « Բեվպայա » պարսկերէն բառ մըն է, որ կը նշանակէ Թեթիկ, դրոշմ, և պարզ ստորագիւլ մըն է հոգ (իմ եզրայրս, իմ եղբայրակիցներս նեղաբաւ եմ) :

նակներէ տողեր որ ասոնց չափ գեղեցիկ են , աւելի գեղեցիկներ չունինք :

Սպասելով ուրեմն Երզնկացիի հաստորին հրատարակման , չորհակալութիւն կը յայտնեմ Ս. Ղազարու միաբանութեան՝ առաջարկութիւնս այնչափ սիրուն հաճոյակատարութեամբ ընդունած ըլլալուն համար :

Ո՛րքան բաղձայի պիտի ըլլար որ Ս. Ղազարու միաբանութիւնը Երզնկացիի հաստորին հրատարակմամբ չբաւականանար , եւ հրատարակէր՝ քանի մը ստուար հատորներով՝ թոյնտ այդ կարգի կտորները որ կը գտնուին իր ձեռագիրներու ճոխ հաւաքածուին մէջ , 1898ին , հաճոյքն ունեցայ աչքէ անդնկելու վաճառքն գրեթէ բոլոր « ոսկեփորիկներ »ը , « տաղարաններ »ը , « գանձաբան »ները , « քոտանաւորք »ները , զոր վանահայրը ազնուութիւնն ունեցաւ որոտագրութեան տակ գնելու , եւ զիսեմ որ անոնց մէջ կան բազմաթիւ նոսրի ու շահեկան էջեր . զժբաղդաբար 15 օր հաջիւ կըցայ կեանք վենետիկ , բայց այդ կարճ ժամանակամիջոցին մէջ օրինակած եմ հարիւրէ աւելի կտոր , որոնց մէջ կարեւոր մասը հրատարակած եմ Անանիոսի մէջ եւ մնացեալս ալ պիտի հրատարակեմ ի մօտոյ մաս առ մաս , բայց ես օրինակած եմ միմիայն այն կտորները որ զիսեմորապէս զուտ-գրական տեսակէտով՝ ինծի ամենին աւելի շահեկան թուեցան . փափաքս էր զանոնք հաստորով հրատարակել . միայն Քուչակին համար կըցայ այդ փափաքն իրագործել . լաւ կ'ըլլայ ուրեմն որ Ս. Ղազարու միաբանութիւնը ընէ ինչ որ ես չկրցայ՝ նրութեան միջոցներու պակասին պատճառով . մասնաւոր որ ես փութը մաս մը միայն ունիմ այդ էջերէն , — Թէեւ լուսարդն մասը , — մինչդեռ անհրաժեշտ է որ ամէն ինչ որ կայ անոսից հրատարակուի , որովհետեւ իբր ամբողջութիւն տարբերող շատ կտորներու մէջ միշտ սիրուն , հետաքրքրական տողեր կամ մանրամասնութիւններ կամ ուրիշ տեսակէտով շահեկան նիւթեր կը գտնուին :

Միեւնոյն կոյը կ'ուզեմ հոս նաեւ էջմիածնայ միաբանութեան (ու պիտի փափաքէի կարենալ ուղղել զայն նաեւ մեր բոլոր վաճառքներուն) էջմիածնայ մատնադարանը կը պարտուի նակէ հայերէն ձեռագիրներու ամենէն ճոխ հաւաքածուն որ կայ աշխարհիս վրայ : Անշուշտ

հոն գտնուելու են անհամար էջեր մեր միջնադարեան գրականութենէն . մինչեւ ցարդ , Պ. Կոստանեանցն է միայն որ այդ ձեռագիրներէն զուրս հանած է քանի մը փուռօր — Թիւղուրանցի , Ալթամարցի եւ Նաղաի տաղերը , զորոնք հրատարակած է փոքրիկ հատորներով , ինչպէս եւ ուրիշ այլեւայլ աշուղական բանաստեղծութիւններ զոր ամփոփած է իր « Նոր ժողովածու » անուանած շարքին չորս սակալներուն մէջ : Ինչ որ հրատարակած է առկայ Պ. Կոստանեանց , շատ հաւանականաբար ամեն նախորդ մէջ մասն է գտնուածին . փափաքելի էր որ էջմիածնայ միաբանութիւնը հրատարակէր , հատորի ձեւով , կամ գէթ յսփրդաբար Արարատին մէջ՝ թոյնտ այդ կարգի կտորները որ զեռ անոսից կը մնան :

Բաւական է որքան մուծի ու մոռացութեան մէջ ենք ձգած մեր նախնեաց քնարին ցարդ անարդարօրէն արհամարհուած , քիչ կարեւոր նկատուած այդ արտաղբութիւնները , որոնք ընդհակառակն՝ ըստ իս՝ ամենէն ինքնատիպ , հայադրուծ էջերն են մեր ինչ բանաստեղծութեան : Այն պահուն ուր Փրոֆէսոր Լ'առի եւ Պ. Թորոմանեանի սքանչելի ջանքերուն շնորհիւ , երեւան կուգան Անիի թաղուն մնացած հրաշալիքները զոր մեր ոճագործ անտարբերութիւնն ու սղիտութիւնը ցարդ խաւարի մէջ էր թողած , թող լոյս արեւուն ելլին նաեւ մեր ինչ բանաստեղծութեան բոլոր անծանօթ մնացած գանձերը : Վերջապէս , ասուն է որ ճանչնալը ամէն ինչ որ մեր հայերը եղած են եւ ըրած են : ասին է որ մենք միւլ ճանչնանք , — որովհետեւ մենք որ օտարներուն կը մողաղրենք մեր մասին ունեցած սղիտութիւններն , անոնցմէ շատ վար չենք միտք մեր սղիտութեան մէջ :

Ո՛րքան պիտի բաղձայի որ այդ բոլոր անոսից էջերուն մէջ՝ որոնք հրատարակումը կը խնդրեմ , երեւան գային նաեւ զիւցաղական , իմաստասիրական եւ բանագործական նկարագրով էջեր որոնց պակասը չափազանց զգալի է : Մինչեւ ցարդ հրատարակուած ամէն ինչ որ կայ , ծանօթ է ինծի , ու ծանօթ եմ նաեւ շատ ձեռագիրներու (Վիեննայի , Վիեննայի եւ Փարիզի) . զիւցաղական զգացմամբ տողերուած էջեր մասով կը համուրին , անոնք ալ այլեւայլ

տեղադրութիւններով արատաւորուած . իմաստասիրական քերթուածներ կը պակսին հմանապէս . կան խրատաբանական տաղեր, մերթ քաւական շանկան (ինչպէս Պլուզինները , կամ Գուշակի վերագրուածները) , բայց մասամբ հասարակ , գէթ Նրզնկացիի աղւոր միտքեականութեամբ թրծացող տաղեր չառ ըլլային . ատոնցմէ կը յուսամ որ ի յայտ պիտի գան քաւական թիւով , երբ բոլոր անտիպ ձեռագիրները հրատարակուին : Կը պակսի նաև բանադործական (dramatique) տարրը , « գործողութեան » (action) տարրը . թատերական արտադրութեան չեմ տկնարկեր . յայտնի է որ այդ ճիւղը բոլորովին պակասած է մեր նախնաց զրաւհնութեան մէջ . բայց տաղաչափուած վիպականեր , քերթուածներ որոնց մէջ գործողութիւն մը անցնի , ահա ինչ որ կը պակսի , եւ ինչ որ այնքան կարեւոր է բանաստեղծութեան մէջ . շատ քիչ գտած եմ դեռ այդպիսի կտորներ՝ մեր ինչ աշուղական բանաստեղծութեանց մէջ (մեր գաւազան բանաստեղծութեանց մէջ բոլորովին բացակայ են ատոնք) . յառկանական է որ մեր ժողովրդական երգերու մէջ ալ կը նկատուի պակասը այս երեք վերոյիշեալ տարրերուն . հազարաւոր ժողովրդական երգեր աչքէ անցուցած եմ , գտնելու համար մէկ քանի կտոր այդ կարգի , ու անոնք ալ յոճաբ թոյլ : Պակասը մեր ցեղային նկարագրին բնորոշ մէկ դիմն է արդեօք . հաւանական է , զգաղդաբար . բայց եթէ իմաստասիրական ձգտումը իրօք միշտ անգոյ է եղած մեր ցեղին մէջ՝ գէթ ինչ չըմանին , դիւցաճեական ոգին չէ պակասած մեր մէջ , ոչ ալ գործողութեան զգացումը . պէտք է գտնուին ուրեմն բանաստեղծական էջեր՝ այդ անարբեր պարունակող . սակաւթիւ՝ անշուշտ , բայց ոչ անգոյ . ճիշդ սակաւթիւ ըլլալուն համար , ատոնց երևումը կրկնապէս արեւելքաւոր եւ ըստաւելի պիտի ըլլար . կը խնդրեմ ուրեմն մեր միաբանութիւններէն ամանաւոր ուշադրութիւն դարձնել այս կէտին :

Ամենէն սիրական ծրագիրներէն մէկն է , — շատոնց ուրուագծուած , եւ մասամբ արդէն չարադրուած , — հայ բանաստեղծութեան համայնպատկեր մը գծել , սկիզբէն մինչեւ նորագոյն չըմանը՝ բոլոր փուլերը վերլուծելով՝ հաւելնալով կտորներու յիշատակութեամբ , ի վեր

հանելով մանաւանդ ինչ որ կայ մասնաւոր . հայ խառնուածքին յատուկ , « ցեղային »՝ այդ բանաստեղծութեան մէջ . Ամէն զրաւհնութեան մէջ կը զանազանութիւն կրկու կարգի արտադրութիւններ , անոնք որ անձնական հանճարի մը կնիքը կրելով՝ շատ հզօր են ու հոյակապ , բայց ցեղին հոգեկան ինքնայատուկ նօթը չեն տար , եւ անոնք որ ինչպէս եւ հարազատ ցուցումն են ցեղին ինքնադրոշմ ներշնչումին(1) . Այդ երկրորդ տեսակի արտադրութիւնները ճանշնալը , անոնց տիրական նօթը որոշեն ու վերլուծելը , ազգի մը հոգիին խորքը , իրեն տ միայն իրեն պատկանող դիմացկադրութիւնն ու աշխարհայեացքը բնորոշել ըսել է . կ'ըմբռնուի թէ՛ ո՛րքան կարեւոր , էական դրժ մըն է աս . կը կարծեմ թէ այդ գործը դեռ նոր կը սկսի ուրուագծուիլ : Այդ ձգտումով է որ կատարեցի Chants populaires arméniens հատորիս կտորներուն ընտրութիւնը . թերեւ ջրան հազար կտոր աչքէ անցուցած եմ՝ այդ երկու հարիւր կտորը հայտնուեցաւ . համար . կը կարծեմ նպատակաւ հասած ըլլալ , (գէթ որքան կարելի էր՝ տրուած պայմաններուն մէջ , որովհետեւ վստահ եմ որ մեր ժողովրդին երգերէն դեռ չատեր՝ եւ ամենէն չանկաններէն՝ կը մնան անձնօթ , չհաւաքուած) քանի որ ձէյմա Պրայի պէս բազմամասն , Արեւելքը խորապէս ճանչցող անձ մը գրեց ինքի՝ այդ հատորին առթիւ . « Այդ կտորներէն շատերը մեծ հրապոյր եւ թարմութիւն ունին , բնորոշիչ ազգային նկարագրով ուր որ անոնց կուտայ ինքնայատուկ կնիք մը : Արեւելեան համ մը կայ անոնց մէջ . բայց շատ քիչ քան արաբական կամ պարսկական բանաստեղծութիւններէն : » Այդ նոյն ձգտումով է որ պիտի պատրաստեմ ընդարձակ նպատակութիւն հայ հասարակութեան համար , եւ որ պիտի ընդգրկէ մտքով հայ բանաստեղծութիւնը : Այդպիսի աշխատութեան մը իրականար ըլլալուն անհունապէս կրնայ նպաստել բոլոր ինչ անտիպ բանաստեղծութեանց հրատարակումը :

Ա. ՉՊԱՆԵԱՆ

(1) Կան ալ ճեղքնակներ , ինչպէս կեօթ , որ Թէ՛ ցեղային նօթն ունին եւ Թէ՛ անհատական հանճարի զօրութիւնը . ատոնք անշուշտ ամենէն կատարելներն ու ամբողջականներն են :

Յ. Գ. — Այս յօդուածը գրած էի, երբ ըստացայ Հ. Պետուրեանէն նամակ մը, որով համակրելի Միտթարեանը կ'աւետէ ինծի թէ մտադիր է հրատարակել ոչ միայն Երզնկացիի բանաստեղծութեանց ամբողջական հաւաքածուն, այլ եւ Ս. Դաւաբու ձեռագիրներուն բոլոր ան-

տիպ « միջնադարեան » աշուղական էջերը, ինչպէս եւ շատ մը անտիպ յիշատակարաններ, որոնք կենսագրական ծանօթութիւններ կը պարունակեն այդ աշուղներուն վրայ : Անգնահատելի ծառայութիւն մըն է որ Հ. Պետուրեան պիտի մատուցանէ մեր գրականութեան :

ՄԷՄՈՒՆՈՒ ԵՒ ԿՈՅՐ

(ՍԱԱԳԻԻՑ)

Երբ խաղիթեան դահն ելաւ Մէմուն, Նախ գնեց մի կոյս լուսնի պէս սիրուն. Դէմբով նոր արեւ, կազմով կոկնդ վարդ, Խիւղացի, անկեղծ եւ շատ էլ հանդարտ. Զեռները արեօց արեան մէջ թափխած, Մատների ծէրերն յունասպի փոխած, Նուր ծարիր ամած դիւթիչ ունեցերին. Ինչպէս ծիածան արեւ զունքերին. Սակայն ի՞նչ արած, որ Մէմուն արքան Մի համբարի էլ չէր գտնուում արժանի : Նրան ցասման հուրն այնպէս համակեց, որ զլիսատելու հրաման արձակեց : Կոյսն ասաց. Լաւ է զլուսն հաստանես Գան նստես կողքիս գլուխս տանես : — Ա՛խ, ասաց Մէմունն, ես ի՞նչ եմ արել, որ էգ զգուանքիդ արժան եմ դառել : — Կոյսն ասաց. Բերանդ հոտում է շատ վատ, Կ'ուզես զլիսատիւր, կ'ուզես թող ազատ : Գլխատիւր, այո՛, բայց թող զլիսն հետ

Ինձնից այդ հոտը էլ չքանայ անհետ : Միպեան երբոր այս բանը լսեց, Պարտութիւնիցը պապանձեց, լսեց : Անքուն անցրեց այն դիշերն ի բուն, Իսկ լուսուն կանչեց մի այր իմաստուն, որ ամէն երկրի, ամէն մի բարքի էր քաջածանօթ, ինքն էլ լուրջ, յարգի : Սրա խորհրդով դեղ կերաւ Մէմուն, Դառաւ քաղցրարդյոյ մի կոկնդ սիրուն. Եւ գեղեցկուհուն բազմեցուց կողքին Ու սիրեց նրան սիրով կաթոգին : — Թեբութիւնս, ասաց, սա՛ ինձ ցոյց տաւ, Եւ բարեկամ մնա էլ միայն սա եղաւ : Ես բարեացակամ կ'աւետ լոկ նրան, որ կ'ասէ փուշ կայ քո ճամբի վրան : Երբ մոլորեալին տեսն՝ Լաւ կ'երթաս, Նոյնն է թէ նրան մահւան գերկը տաս : Ում թեբութիւնն որ չասեն վաղօրօք Նա իրան փորբուց կը կարծէ խեղօք : Մի՛ ասել թէ՛ կեր կաթ, մնոր ու շաքար, Նրան որ լուծիչ դեղն է օգտակար : Ասում էր մի օր մի գեղավաճառ, Կ'ուզե՞ս բշկուել, էս դառն դեղն ա՛ն : Թէ գո՛ւ. էլ կ'ուզես մի գեղ բշկիւի, Ե՛կ, Սաղիից դառն խրատ ա՛ն մի քիչ :

(ԲՈՒՍԱՍԱՆ)

Թարգմ. Պարսկերէնից

ՄԵՍՐՈՊ Վ. ՄԱՔՍՈՒՏԵԱՆ

